

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

קת

עין משפט נר מצוה

א [מ"י פ' י"א מהלכות
עדות דין ו י"ג מהל'
משפוח דין ח':

תורה אור השלם

- מדוע שובבך העם הזה ירושלם משבב נצחת החוקים בתרמית מאנני לשרוב:
- אבותיכם איה הם והצבאים הלועלים יחזיו זכריה א ה
- אך דברי וחקי אשר צויתו את עבדי והביאים הלוא השינו אבותיכם וישרבו ויאמרו באשר זמם י צבאות לעשות לנו כדרכיבו וימנעלנו כן עשה אנתו:

- זכריה א ו
- ה אמר יי איה ספר ברירות אמתך אשר שלוחיה או מי מנשי אשר מקרתי אתכם לו וזו בעונותיכם נמפורסם ונפשיים שלחה אנתו ישיהו נ א
- ועתה עשו בי יי אמר עבדי והשיע את עמי י עבדי מיד פלשתים וידי כל איביכם:
- שמאובל ב ג
- והאמרתי אליהם בה אמר יי צבאות אליהי ישראל הנני שלח ויקחתי את נבוכדנצר מלך בבל עבדי ושמתי בסאו ממעל לאלבנים את שפיריו עליהם:

- ועתה הנני הולך למלכות מלכותי ואתי נבוכדנצר וישב עמו על הר הר הבית ויאמרו אליו ויהי עמך אבותיך ישיהו נ א
- והאמרתי אליהם בה אמר יי צבאות אליהי ישראל הנני שלח ויקחתי את נבוכדנצר מלך בבל עבדי ושמתי בסאו ממעל לאלבנים את שפיריו עליהם:

- והאמרתי אליהם בה אמר יי צבאות אליהי ישראל הנני שלח ויקחתי את נבוכדנצר מלך בבל עבדי ושמתי בסאו ממעל לאלבנים את שפיריו עליהם:
- והאמרתי אליהם בה אמר יי צבאות אליהי ישראל הנני שלח ויקחתי את נבוכדנצר מלך בבל עבדי ושמתי בסאו ממעל לאלבנים את שפיריו עליהם:
- והאמרתי אליהם בה אמר יי צבאות אליהי ישראל הנני שלח ויקחתי את נבוכדנצר מלך בבל עבדי ושמתי בסאו ממעל לאלבנים את שפיריו עליהם:

- והאמרתי אליהם בה אמר יי צבאות אליהי ישראל הנני שלח ויקחתי את נבוכדנצר מלך בבל עבדי ושמתי בסאו ממעל לאלבנים את שפיריו עליהם:
- והאמרתי אליהם בה אמר יי צבאות אליהי ישראל הנני שלח ויקחתי את נבוכדנצר מלך בבל עבדי ושמתי בסאו ממעל לאלבנים את שפיריו עליהם:
- והאמרתי אליהם בה אמר יי צבאות אליהי ישראל הנני שלח ויקחתי את נבוכדנצר מלך בבל עבדי ושמתי בסאו ממעל לאלבנים את שפיריו עליהם:

- והאמרתי אליהם בה אמר יי צבאות אליהי ישראל הנני שלח ויקחתי את נבוכדנצר מלך בבל עבדי ושמתי בסאו ממעל לאלבנים את שפיריו עליהם:
- והאמרתי אליהם בה אמר יי צבאות אליהי ישראל הנני שלח ויקחתי את נבוכדנצר מלך בבל עבדי ושמתי בסאו ממעל לאלבנים את שפיריו עליהם:
- והאמרתי אליהם בה אמר יי צבאות אליהי ישראל הנני שלח ויקחתי את נבוכדנצר מלך בבל עבדי ושמתי בסאו ממעל לאלבנים את שפיריו עליהם:

- והאמרתי אליהם בה אמר יי צבאות אליהי ישראל הנני שלח ויקחתי את נבוכדנצר מלך בבל עבדי ושמתי בסאו ממעל לאלבנים את שפיריו עליהם:
- והאמרתי אליהם בה אמר יי צבאות אליהי ישראל הנני שלח ויקחתי את נבוכדנצר מלך בבל עבדי ושמתי בסאו ממעל לאלבנים את שפיריו עליהם:
- והאמרתי אליהם בה אמר יי צבאות אליהי ישראל הנני שלח ויקחתי את נבוכדנצר מלך בבל עבדי ושמתי בסאו ממעל לאלבנים את שפיריו עליהם:

בלעם היה: זנו הוא. לבלעם זנביות שזלעס גדול מאזיבו היה זנביות: הא שאר נכרים אסו. כלומר מדקא חשיב חנא דמתניין דבלעס שהיה נכרי זהדי דהיוטות וקאמר דאין לו חלק מכלל דשאר נכרים יש להם חלק: מהניין מני וכו'. א"ל ר' יהושע אלו נאמר ישובו רשעים לשאלה * כלל הגוים משמע דקאמר השתא דכתיב כל גוים שכחי אלהים לא משמע אלא אותן השוכים אלוה כגון זלעס * עשמוטו' * ש אצל אחריי אמו כדאמרתי ברש פרקי' (ד' קל"ד): ורעו זרים לאנסכ וזני נכר אכריכס לעולם הבא: מאי נינו כל גוים שכימי אלהים. דמשוסי הכי נזכר הקצ"ה הרשעים שזעס ונותן אותם זניהנס ואין להם חלק לעמיד אצל השאר יש להם חלק: ואף אסו רשע נתן סימן זעמנו. שאין לו חלק לעמיד: סמוס נפשי מוס יריסו. אס ימות מיתת זעמנו תהא אחריתי כמוהו דודאי יש לו חלק עמסס: ואס לאו. ללא ימות אלא יכרג הנני הולך לעמי לניהנס: לא היה להם שלום. דכתיב המכה את מדין זעדה מואב: להוצין. כעוסין כלס שטוס פניו להוצין: כרכושא. חולדה: סרכושא וסוגרא. אין להם שלום מעולם: זיש גדה. מזל רע: כלום יש אצל שטונא אס זנו. שהוא סבור שילמר לו הקצ"ה קלא את בני דקאמר זלעס לינו פה הלילה: הולפא זלעו כלפי שמיא מהני. דלאני ליה מה שהלתיך פניו לומר לשלוחי זלג * לינו פה שאמר לו הקצ"ה זחילה לא תלך והדר אמר לך: מלכותא זלא סגא. כלומר סכרה גדולה ואינו חסר אלא כתר מלכות: אזני היום רך ומשוח מלך והאנשים הלאה קלים ממני. כלומר איני גדול מהם דף משחת מלכות: שפי. כמו (מוליך ד' נ'): צוקא לטמא דשף מדוכמה: שפינו. משמעו שמי: שמוס העין. שמוס פתוח כמו שמונו ניכר) כלומר עינו אחת פתוחה מכלל דהאחרת סתומה וכי נמי מתרגמין דשפיר חזי. אית דמפרשי שמוס כמו סמוס ולאו מילתא היא: קוסס באמסו. כגון מעלה צוקו: כרע

דקא אחי מיהודה. דקאמר לו דוד * ומיודעי שהיה קורא לחיותפל מיעודי * כדוד: מואב סיר רחלי. דוד דקא אחי ממואב: סיר רחלי. גחזי סקר ונטרע על עסקי רחיה: על אדום אשליך נעלי. אנעיל אותם כגן עדן: אס יכא דוד שרג אס הפלסאי. ויענך לפיך על שאתה נותן חלק לדואג ואחיותפל לנוה"כ מה אתה עושה להפיס דעמו שהס היו שואין אותו: אמר להם עלי. לפייסן ויעשותן ריעים והזהבים זה לזה והיינו התרועעי לשון ריעות: ושמואל אמר. מאי תשובה נלחמ כה"ג [צאון] עשה בני אדם וכו': עבד שמכרו רבו. ומאחר שמכרו הקצ"ה לנבוכדנצר וגרשו מעליו יש לו עליו כלום: מאי דכתיב ודוד עבדי נבוכדנצר עבדי שקראו לאותו רשע עבד כמו שקראו לדוד דכתיב צוקי ירמיה (מג) הנני שלח ולקחתי את נבוכדנצר עבדי לא מפני שדומה זה לזה אלא גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעמידין ישראל לומר כזר מכרו הקצ"ה לנבוכדנצר לפיכך הקדים הקצ"ה וקרא עבדי לנבוכדנצר כדי להחזיר להן תשובה: עבד למי נכסיס למי. כלומר נבוכדנצר עבדי הוא וכל מה שקנה לי הוא ועדיין לא יאחמס מרשותי: והעולה על רוחם היה לא ספיה. כל מה שאמס כזרים לא יהיה: כל מי האי יוסחא. מי יתן ויבא לנו זה הכעס זכימה שפוכה אמלך עליכס שיגאלנו זעל כרחו וימלך עלינו: א"ר אבא זי כהנא. היינו תשובה נלחמ דלמרו ליה אלהים יורנו שאין אנו יכולין ליסר אותו: זלא עס. שאין לו חלק עם עס: זעלה עס. סדנלל ישראל זעמנו שהשיאו זלגל סדנעיין למינך לקמן [קו]. והפיל מהם כ"ד אלפסי: * צעור זכא על זעיר. זכא על אהונו כמו זכהה דמתרגמין צעיר: * סנא הוא צעור. אזני של זלעס הוא כושן רשעמיס הוא זצן הארמי: אהס זימי יעקב. סדך אחריו וצקס לעקור הכל: ואהס זימי שופטיס. לאחר מיתת יהושע דכתיב (שופטיס א) וימך אף ה' זישראל ויחסם זיד כושן רשעמיס: זנו צעור. משמע צעור זנו של

(א) [לעיל טז. מגילה טז. ח].
(ב) [ל"ה כג. א] [גו' גו' עין].
(ג) [לעיל טז. כג. א] [גו' גו' עין].
(ד) [נכס"א טוסף: שאל].
(ה) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(ו) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(ז) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(ח) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(ט) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(י) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(יא) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(יב) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(יג) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(יד) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(טו) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(טז) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(יז) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(יח) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(יט) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(כ) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(כא) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(כב) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(כג) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(כד) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(כה) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(כו) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(כז) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(כח) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(כט) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].
(ל) [נכס"א טוסף: פי"ג, ג].

הנהגות הגר"א
[א] נמי כתיב היתח כרע
שכ. נמחק כ' מיתת כרע
שכ וי"ג נפול:
מוסף רש"י
ירלך שפי. אשלישייסי,
כמו (חולין מג:). דשף
מזוכמה (סוטה יד).
שפיפון. שחור העין. ולא
אמר שמוס העינים (במדבר
ד. כ).

האנשים קום לך אהם ואך את הדבר אשר אדבר אליך אתו תעשה: במדבר כב כ
19. ויאמר בלעם לבלק התיצב על עלתך ואלכיה אלי יקרה יי לקראתי ודבר מה יאמרי והדתי לך וחקל שפי: במדבר כג ג
20. יחד ין נחש עלי דרך שפיני עלי אורח הנשיך עקבי סוס ויפל רכבו אחר:
בראשית מט ז
21. נאם שמע אמרי אל וידע דעת עליון מחזה שרי יחמך נפל וגלגל עינים: במדבר כד טו
22. ותמלך שוב מנגנת הביתן אל בית מישלה דין והקן נפל על המשח אשר אקטר עליה ויאמר
המלך הגם לבלבש את המלכה עמי בבית הדבר יצא מפי המלך ופי הקן חפ: אסתר ז ה
23. כרע שכב כאר וכלביא מי יקמנו מקריכי ברוך וירא רחמי: במדבר כד ט
24. בין רגליה כרע נפל שקב בין
רגליה כרע נפל באשר כרע שם נפל שדוד: שופטיס ב ח